

Gara gaplaň / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Gara gaplaň / satiriki hekaýa GARA GAPLAÑ

- Salawmäleýkim Mämik aga!
- Aleýkim essalam, saglykmy, Hommat. Gurgunmysyň?
- Şükür, sizem sag-aman gezip ýörmüsiňiz?
- Allanyň edenine şükür.
- Mälik aga ilki görenimde bir hili tanamajak boldum.

– Tanamaz ýaly meniň-ä üýtgän ýerim ýokdur.

– Men goşun gullugyna gidenimde siziň keltejik gara sakgalyňyz bardy. Indi, tüweleme, ak sakgalyňyz döşüňizi ýapyp dur. Ol döwürde sakgalyňyz ösmeýärmidi ýa-da ösdügi gyrkaýýadyňyzmy?

Mämik aga ajymtyk ýylgyryp, loh-loh güldi-de:

– Aý, inim Hommat jan, bu sakgalyň çeken ezýetini it görse gözi agarar diýenleri boldy. Sen Bossan daýzaň-a bilýänsiň.

– Elbetde, bilýän. Ýogsa-da Bossan daýzam görnenok welin, bir ýere gitdimi?

– Ol sen gideniň yzysüre tarpa-taýyn amanadyny tabşyrdy-da, dünýäden ötägitdi.

– Iman baýlygyny bersin, jaýy jennetden bolsun. Ol-a bolmandyr. Ol bijaý oňat aýaldy.

– Göni gelen ajala çäre ýok-da.

– Indi ýalňyz galypsyň-da?

«Dul gözi bilen aýal alma, pyýada gözi bilen at» diýen nakyl bar. Öňýeten: «Mämik aga, bir günem aýalsyz gezmegin» diýip, ugruma goýmady. Aýratynam Jollyň aýaly Ogulaý: «Seni öz elim bilen öýerjek. Ol obada bir başyboş aýal bar. Basan yerinden ot çykýar. Seni gül ýaly saklar, kirpigiňe kir ýokdurmaz. Biri kakaýmanka aldajyk oturyber» diýip, ony maňa ýelmedi. Mugtdur öýdäýme, ep-eslije zadymyň soňuna sogan ekdi. Haý, menem täze öýlenen kişi bolan bolup az salym gomparyp gezenem boldum. Ol hem meniň gylyk-häsiýetime belet boldy-da, gün-günden möwjäberdi. Kirim wagty bilen ýuwulmady. Içerim kakylman gum basdy. Menem bir gün ikiçäk oturyp, oňatja gürleşdim.

– Sen how, şu öýe aýal bolmaga gelen bolsaň, birneme tijen. Öý gömüsgä döndi. Eliňe sübse alanyňy göremok-la, bu nä boluş – diýip herreldim.

Ol hem:

– Ony özüm gowy bilýän. Sen öz işiň bilen boluber. Birem meniň bilen örän mylaýym gepleşgin. Men ol seň diýjek lal heleýleriňden däldirin. Asla gepiňi çekmen – diýende, ýüzi kessiri şapbat çalaýmanmy. Ol asyl ot bolup syçrap galdy-da, üstüme özünü oklap, gaharyna penjesi bilen sakgalymdan berk tutup, esli tüýi goparyp aldy.

– Bäý, Mämik aga, ol-a oýun eder ýaly aýal däl eken-ow.

– Aý sen goýaý, Hommat jan, ynha, iki ýylyň içi iýenimiz awy, içenimiz zäher boldy. Telim gezek kowjagam boldum, başarmadym. Duran alabaýyň bar-da. Güýji dagy ýekegapanyňky ýaly. Çala gahary gelse, penjelerini gerjeşdirip, dişlerini şatyrdadyp,

özünü üstüne oklap, bagyrdadyp basardy. Gözem sakgalyňdadyr. Eliniň ilen ýerinden ep-esli tüýi goparyp, gözüme sokaýjak bolardy. Ýalbar-ýakar bilen zordan sypardym. «Eňegiňi taýpy aşyga dönderäýerin» diýip, haýbat atardy.

– Erbet gorkuzýan eken-ow?

– Gorkmanam gör. Sen Hommat jan, entek gögele bolýaň. Ýaman aýaldan aňdarha gorkupdyr. Soňky wagtda oba adamlary Garagyza Gara gaplaň diýip at goýdular. Dogry, özüne Garagyz diýselerem, ýok ýerinde ýörgünli ady Gara gaplaňdy.

– Onuň bilen şu çaka çenli ýaşaşdyňmy?

– Hernä bagtym çuwüp, ondan aramy açdym. Men-ä heziller etdim welin, oba adamlary hem begenip heşelle kakdylar.

– Ol häzir nirede?

– O dünýäde künji ekýä.

– Menem üstümden dag aýrylan ýaly heziller etdim. Sakgalymam suw berlen semzek ýaly, gününü sanap ösüp, döşümi ýapyp duruberdi.

– «Zeleliň ýarysyndan gaýtmagam peýda» diýipdirler. Gözüň aýdyň, Mämik aga!

– Taňry ýalkasyn, Hommat jan! Ynha, indi Mähri daýzaňa sataşalym bäri bal günüme batdym. Hemme zat ýerbe-ýer!

Meretdurdy TEMMIMOW. Satiriki hekaýalar